

**สภาพพื้นที่ ภูมิประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพป่าของแต่ละฤดูใน
บริเวณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เขื่อนอุบลรัตน์**

บทคัดย่อ

248159

การสำรวจสภาพพื้นที่ ภูมิประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพป่าของแต่ละฤดูในบริเวณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เขื่อนอุบลรัตน์ เพื่อศึกษาสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพดิน สภาพของป่า สภาพต้นไม้ และความเปลี่ยนแปลงของสภาพป่า ระหว่างเดือนตุลาคม 2551 ถึงกันยายน 2552 ร่วมกับหมอยาสมุนไพร ชาวบ้าน ที่รู้จักประ โยชน์และพรรณพืช พบพรรณพืชทั้งหมดจำนวน 223 ชนิด ไม้พื้นล่างจำพวก ปรงป่า เถาวัลย์ ไม้หนามชนิดต่าง ๆ รวมทั้งสมุนไพรนานาพันธุ์อีกมากมาย และพบว่าสภาพพื้นที่โดยทั่วไปของเขื่อนอุบลรัตน์ มีลักษณะพื้นฐานเป็นที่อกเขาหินทราย ซึ่งเทือกเขาเหล่านี้ทอดตัวเป็นแนวยาวจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ ขนานกับอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารส่วนหนึ่งของลำน้ำที่สำคัญหลายสาย เช่น ลำน้ำพอง ลำน้ำเชิญ ลำน้ำชี เป็นต้นพื้นที่ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่สำรวจปกคลุมไปด้วยป่าเต็งรัง โดยมีป่าเบญจพรรณ ป่าทุ่งหญ้า ขึ้นกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในบางพื้นที่ ทั้งในเทือกเขาภูพานคำและเทือกเขาภูเม็งมีสภาพเป็นป่าดิบแล้งที่สมบูรณ์จัดเป็นป่าต้นน้ำ ลำธารที่ไหลลงสู่เขื่อนอุบลรัตน์ บริเวณนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าถือเป็นแหล่งสมุนไพรที่สำคัญของอุทยาน รวมไปถึงพรรณไม้มีค่าต่าง ๆ อีกมากมาย

**Areas Condition ,Geography and Seasonal Changes of Forest in Plant Genetics
Conservation Project under The Royal Initiation of Her Royal Highness Princess
Maha Chakri Sirindhron ; Ubolratana Dam Areas**

Abstract

248159

This survey aimed to study the landforms, climate, conditions of soil, forests and trees and the changes of forest condition during October 2008 and September 2009. The study was conducted with the cooperation of local plant experts and local people who know the benefits of plants and the plants species. Two hundred and twenty three species of plants were found in the study area. . The ground floor species are *Cycas siamensis* , climbers, some of thorny bushes and many species of herbal plants. The study also found that the landform of the Ubonratana dam is a sandy soil mount which lies from the north to the south and parallel to the Ubonratana reservoir. The mount was the source of the stream branches of the major rivers such as Pong, Chern and Chi River. About 80 percent of the areas was covered with the dry dipterocarp forest while the mixed deciduous forest and grass land spread in some areas. Forest conditions in the Phu-pan-kam and Phu-meng mount were the fertile dry evergreen forest which was identified to be the source of stream to Ubonratana dam. In addition, the areas were the habitat of various types of wild animals, sources of important herbal plants and many of valuable plant species.